

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

BIZOTTSÁG

ÁLLAMI TÁMOGATÁS – FRANCIAORSZÁG, BELGIUM, LUXEMBURG

Állami támogatás C 9/09 (korábbi N 49/08, 50/08 és 45/08) számú állami támogatás – A Dexiának a kötvényekre és egyes eszközökre kezességvállalás formájában nyújtott támogatás, likviditási segítségnyújtás és tőkeemelés – Belgium, Franciaország, Luxemburg

Felhívás észrevételek benyújtására az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 181/09)

2009. március 13-án kelt levelével, amelynek hiteles nyelvi változata megtalálható ezen összefoglaló végén, a Bizottság értesítette Belgiumot, Franciaországot és Luxemburgot arról, hogy a fent említett támogatással kapcsolatosan az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindításáról határozott.

Az érdekeltek a bizottsági eljárás tárgyát képező támogatásra vonatkozó észrevételeiket ezen összefoglaló és az annak végén található levél közzétételét követően egy hónapon belül tehetik meg az alábbi címen:

Commission européenne (Európai Bizottság)
Direction générale de la concurrence (Versenypolitikai Főigazgatóság)
Greffe des Aides d'États (Állami Támogatások Hivatala)
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Fax +32 22961242

Az észrevételeket a Bizottság továbbítja Belgiumnak, Franciaországnak és Luxemburnak. Az észrevételek benyújtói kérésüket megindokolva, írásban kérhetik adataik bizalmas kezelését.

ÖSSZEFOGLALÁS

1. ELJÁRÁS

1. A Bizottság 2008. november 19-i határozatával úgy döntött, hogy nem emel kifogást a likviditási segítségnyújtással és a Dexia kötvényeire nyújtott kezességvállalással kapcsolatban. A Bizottság úgy vélte, hogy ezek az intézkedések a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján megmentési támogatásként összeegyeztethetőek a közös piaccal, és 2008. október 3-án kezdődően 6 hónapos időszakra jóváhagyta ezeket, leszögezve, hogy ezen időszak elteltével a Bizottságnak strukturális intézkedésként újra értékelnie kell majd a támogatást.
2. Franciaország 2009. február 16-án, Luxemburg 2009. február 17-én, Belgium pedig 2009. február 18-án értesítette a Bizottságot a szerkezetátalakítási tervről.

2. A TÉNYEK

3. A támogatás kedvezményezettje a Dexia, amely a banki és biztosítási ágazatban tevékenykedő, és az Euronext Paris,

valamint az Euronext Bruxelles tőzsdén jegyzett pénzügyi csoport. Tőzsdei értéke 2008. június 30-án 11,7 milliárd EUR volt. Az 1996-ban a Crédit Local de France és a Crédit communal de Belgique egyesülése révén létrejött Dexia leginkább önkormányzatoknak nyújtott kölcsönökkel foglalkozik, de emellett 5,5 millió lakossági ügyfele is van, elsősorban Belgiumban.

4. 2008. szeptembere óta a világ bankszektorának egészéhez hasonlóan a Dexia is súlyos pénzügyi válsággal volt kénytelen szembenézni, amely a likviditás csökkenésében és költségeinek tartós emelkedésében tükröződött. 2008-ban Belgium, Franciaország és Luxemburg (a továbbiakban: a tagállamok) hatóságai a következő támogatási intézkedéseket hajtották végre a Dexia javára: a tagállamok és a Dexia történelmi részvényesei által jegyzett 6,4 milliárd EUR-s tőkeemelés, a Dexia által kibocsátott kötvényekre nyújtott kezességvállalási mechanizmus, valamint a Francia Nemzeti Bank együttműködésével a Belga Nemzeti Bank által nyújtott likviditási segítség (Liquidity Assistance) működtetése. A tagállamok vállalták, hogy 2008. október 3-tól számított hat hónapon belül a

Dexia-csoportra vonatkozó szerkezetátalakítási tervet nyújtottak be, amelyben részletezik a vállalat hosszú távú életképességének biztosítására irányuló intézkedéseket. A Dexia egyébként amerikai leányvállalata, a Financial Security Assurance (a továbbiakban: FSA) révén a főbb piaci szereplők egyike a hitelminőség-javítás terén is. Ezt a tevékenységet különösen súlyosan érintette az amerikai ingatlanpiaci válság, és 2008 első harmada óta az FSA folyamatosan növekvő veszteségeket könyvel el. Az FSA különösen nehéz helyzete miatt így a Dexia kénytelen volt több lehetőséget is megfontolni annak érdekében, hogy korlátozza a leányvállalathoz kapcsolódó kockázatait: felszámolás, a tevékenységek fokozatos megszüntetése vagy eladás. Végül az utolsó lehetőséget választották, és 2008. november 14-én adásvételi szerződést kötöttek az Assured Guaranty csoporttal.

5. Franciaország 2009. február 16-án, Luxemburg 2009. február 17-én, Belgium pedig 2009. február 18-án tájékoztatta a Bizottságot a szerkezetátalakítási tervről. Ez a terv magában foglalja a következőket:

— az FSA eladása,

— egyrészt az önkormányzatoknak és vállalatoknak („Public and Wholesale Banking”), másrészt a pénzpiacoknak („Treasury and Financial Markets”) nyújtott finanszírozási tevékenység nagyságának csökkentése,

— a csoport kockázati profiljának javítása – különösen a likviditás tekintetében,

— három év alatt a költségalap 15 %-os csökkentése,

— magatartási jellegű intézkedések (így pl. a Dexia és főbb egységei igazgatótanácsa tagjainak javadalmazása változó részének megszüntetése).

6. Franciaország, Belgium és Luxemburg javaslata szerint a kötvényekre nyújtott kezességvállalással és a likviditási segítségnyújtással kapcsolatos intézkedéseket a szerkezetátalakítás időszaka alatt – szükség esetén 2010 októberéig – fenntartanak.

7. Franciaország és Belgium azt is javasolja, hogy nyújtsanak kezességvállalást az FSA „Financial Products” (a továbbiakban: FP) portfóliójának összesen 16,9 milliárd USD összegű eszközeire, a Dexia által közvetlenül fedezett, összesen 4,5 milliárd USD névértékű eszközök kivételével. A belga és a francia hatóságok szerint a tagállamok kezességvállalása az FSA adásvételi megállapodásának szükséges feltétele.

3. ÉRTÉKELÉS

8. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a tőkeemelés és a Financial Security Assurance (FSA) „Financial Products” (FP) portfóliójához nyújtott kezességvállalás (a továbbiakban: az FSA-intézkedés), továbbá a kötvényekre biztosított

kezességvállalás és a likviditási segítségnyújtási intézkedés a Dexiának az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint nyújtott állami támogatásnak minősül.

9. A Bizottság i. az FSA eladásának a Dexia szerkezetátalakítási tervében való jelentősége, ii. a többi lehetőség (az FSA felszámolása vagy a tevékenységek fokozatos megszüntetése) bank számára költségesebb jellege, valamint iii. az FSA eladásának a belga és a francia állam kezességvállalásával történő összekapcsolásának szükségessége miatt a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás⁽¹⁾ 16. cikkének megfelelően úgy határozott, hogy nem emel kifogást a kezességvállalás, az általa fedezett eszközportfólió és a kezességvállalás keretében a Dexiánál felmerült veszteségek tekintetében. A Bizottság az intézkedést szükséges, megfelelő és arányos strukturális intézkedésnek tekinti, amelyet még a szerkezetátalakítási terv értékelése előtt sürgősen végre kell hajtani.

10. A Bizottság mindamelllett az FSA-intézkedést is megvizsgálta az értékvesztett eszközökről szóló bizottsági közlemény⁽²⁾ rendelkezéseinek tekintetében, és a benyújtott információk alapján nem tudta megerősíteni, hogy azon eszközök értékelése, amelyekre kezességet vállaltak, megfelel az említett közleményben rögzített módszertani alapelveknek. A Bizottság ebben a szakaszban arról a kérdéssel sem tudott nyilatkozni, hogy az államok ellentételezése megfelelő-e.

11. A február 16-án, 17-én és 18-án bejelentett szerkezetátalakítási tervet és a hozzá kapcsolódó intézkedéseket (a 2008. november 19-i határozattal jóváhagyott tőkeemelés, valamint a Dexia-kötvényekre vállalt kezesség és a likviditási segítségnyújtás meghosszabítását) illetően a Bizottság nem tudja elfogadni ezek összeegyeztethetőségét az EK-Szerződéssel, különösen az iránymutatás tekintetében.

12. A Bizottságnak – amellet, hogy elismeri a Dexia-mérleg csökkentésének pozitív hatásait – fenntartásai vannak arra vonatkozóan, hogy képes-e a szerkezetátalakítási terv biztosítani a Dexia hosszú távú életképességét. Először is úgy tűnik, hogy az FSA Dexia által megtartott FP-portfóliója a jövőben kedvezőtlen hatást gyakorolhat a csoport eredményeire, mivel a tagállamok kezességvállalása ellenére konzerválja a kezdeti jelentős veszteségek egy részét. Emellett a Dexia forrásai és hosszú távú kötelezettségei közötti különbség (likviditási „szakadék”) csökkentése lényeges elem a csoport hosszú távú életképessége szempontjából. Márpedig e „szakadék” csökkentésének alapját az eszközök (nevezetesen az állami kötvények) értékesítésére és a kiegészítő betétek gyűjtésére vonatkozó feltételezések jelentik, amelyek a jelenlegi piaci helyzetben nem tűnnek eléggé indokoltnak. Így a szerkezetátalakítási terv értékelésekor nem tűnik egyértelműnek a Dexia jövőbeni képessége a hosszú távú finanszírozási források biztosítására; a

⁽¹⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az értékvesztett eszközök közösségi bank-szektorban történő kezeléséről (2009.2.25.).

Bizottság különösen azt kéri, hogy az egy hónapon belül lejáró Dexia-kötvények kezességvállalási díjának 25 bázisponton való fenntartása az Európai Központi Bank ajánlásaival⁽¹⁾ összeegyeztethető módon tudna stabil finanszírozási forrásokat biztosítani a csoportnak.

13. A Bizottságnak továbbá kételyei vannak a szerkezetátalakítási tervben felvázolt intézkedéseknek a kedvezményezett intézmények azon kötelezettségével való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, hogy a nyújtott támogatásokat az aránytalan versenytorzulás megelőzését lehetővé tevő intézkedésekkel kompenzálják. A Dexia valójában különösen a hitelezésből származó bevételek növelését irányozza elő az állami szektorban egyes piacokon, elsősorban Belgiumban, ahol a Dexia piaci részesedése már amúgy is nagyon magas.

A Bizottságnak ezenkívül kételyei vannak arra vonatkozóan is, elfogadhatóak-e kompenzációs intézkedésként a tevékenység csökkentésére irányuló egyes intézkedések – így az FSA eladása – mivel ezek az intézkedések a csoport életképességének helyreállításához szükségesek.

14. Továbbá a Dexia – bár jelentős – hozzájárulása a szerkezetátalakítás költségeihez a csoport azon képességétől függ, hogy felszámolja néhány eszközt, különösen az állami kötvények portfólióját. Márpedig e portfólió jelentős összege és a jelenlegi piaci helyzet nem teszi lehetővé e kötvények zökkenőmentes értékesítését. Ezenkívül a Bizottság ugyancsak kételyeit fejezi ki az árbevétel csökkenésének a Dexia iránymutatás értelmében vett tényleges hozzájárulásába való bevonásával kapcsolatban.

⁽¹⁾ Az Európai Központi Bank kormányzótanácsának ajánlása a banki adósságokra nyújtott kormányzati kezességvállalásokról (2008.10.20.).